

LOODUSE —

SOBER

Evelin Samuel
unistab
unistamisest

PÄRNAKU/HEINAKUU
(JUUNI/JUULI)
3/2015

**SUUR
MATKAERI**

Peraküla
uus matkarada

Rattaretke
„Kuidas elad,
Haanjamaa!”
järelkaja

MIDA OTSIB
SUURTE METSADE
LIND PEALINNAST?

Kanakulli pesad Tallinnas

METSSIGA TULI
EESTISSE MITU KORDA

9 771736 453002

ISSN 1736-4531
ISSN 2228-4524

3.90 €

RMK MATKATEE

Peraküla-Aegviidu-Ähijärve haru kogupikkuses 820 km on valmis ja ootab matkajaid. Vaata lisa www.loodusegakoos.ee.

UUS LÕIK ... 193 km

Nüüd on saadaval ka **RMK matkateelise passid!** Küsi RMK looduskeskustest üle Eesti. Passi kogutud templite alusel saad nautida mitmeid hüvesid.

LOODUSE – SOBER

nr 3/2015

Toimetus:

Peatoimetaja
Helen Arusoo
tel 610 4107
helen@loodusesober.ee

Toimetaja
Mats Kangur
mats@loodusesober.ee

Toimetaja
Ulvar Käärt
ulvar@loodusesober.ee

Toimetaja
Juhani Püttsepp
juhani@emu.ee

Keeletoimetaja
Signe Siim
signe@loodusajakiri.ee

Toimetaja
Toomas Juriado
tel 742 1186
toomas.juriado@el.loodus.ee

Kujundus
Jaanus Koov

Infograafikud
Kaarel Tamre
Alari Paluots

Reklaam
Elo Alga
tel 610 4106
reklaam@loodusajakiri.ee

Tellimine
Kristi Mõis
tel 610 4105
loodusajakiri@loodusajakiri.ee

Vastutav väljaandja
Triinu Raigna
triinu@loodusajakiri.ee

Väljaandja
MTÜ Loodusajakiri
Endla 3, 10122 Tallinn

Trükk **AS Kroonpress**

Ajakiri ilmub Keskonnainvesteeringute
Keskuse toetusel. 6 numbrit aastas.

Autoriõigus, MTÜ Loodusajakiri,
Loodusesõber, 2015

JUHTKIRI

Loodusesõber liigub nina püsti

Äikesejaht toimub sõpradest pungil autoga kihutades siia-sinna mööda Eestit, tahvelarvuti põlvedel. Tahvelarvutist saab silma peal hoida, kuidas tsüklon käitub. Nagu tornaadojahtijad, pealtnäha. Ent tegelikult suurema osa äikesejahist moodustab ikkagi üle linna Vinski moodi taeva vahtimine, kõrs suus. See on väga vahva. Tihti-lugu mingit äikest ei tulegi, veidi taevas vaid roosatab, aga niisamagi üles vahtida ja pilvi taga ajada on ju tore. Võib sattuda kohtadesse, kuhu muidu omal käel poleks kunagi läinud. Oodates ja taevast piieldes saab sõpradega kõik maailma jutud ära rääkida. See on ju peamine?

Loodusesõber käis Jüri Kamenikule sohvrüks paaril sellisel äikesejahil. Ühel korral saime ka üle Eesti kihutaval megaäikesel sabast kinni ja jõudsime Läänemaal hiigelsuure riulpilve serva alla. Taevast löi tookord nii valgeks, et toimetaja Ulvar, kes oma kodust välguspektaaklit imetles, mäletab: „Seisin keset korterit, kust avaneb vaade korranga nii idasse kui ka läände. Tavaliselt näen ühest aknast äikest, seekord nägin korranga mõlemast aknast.“ Megaäikeseretk jääb meelde aastateks, aga püsivama jälje jätavad kindlasti need teised, „ebaõnnestunud“ matkad, mil äikest ei tulnud. Mil pilvede mäng, hääbumine ja teke paelusid vaadetega ja õpetasid midagi pilvede kohta.

Igaüks võib tänapäeval kõikjal leviva interneti abil hakata pilvejahtijaks. Tuleb lihtsalt enne hoolikalt ilmaennustusi jälgida ja olla valmis autosse hüppama, kui taevast tundub sobilik. Internetiga seotud vahend võta kaasa – sülearvuti või mõni nutiseade –, sest tsüklonitel peab reaalselt silma peal hoidma. Tuleb arvestada, et iga kord äikest ei näe, aga tsüklon toob alati kaasa huvitavaid pilvi. Hea, et äikesevõimalus meid välja meelitas.

Kuidas meie äikeseretkel käisime, lugege ajakirja matkaerist.

HELEN ARUSOO

Jüri Kamenik
äikesejahil pilvi
vahtimas.

FOTO: MATS KANGUR

Kuude nimed Loodusesõbras

Jaauanuar | Südakuu
Veebruar | Radokuu
Märts | Urbekuu
Aprill | Mahlakuu

Mai | Lehekuu
Juuni | Pärnakuu
Juuli | Heinakuu
August | Põimukuu

September | Sügiskuu
Oktoober | Porikuu
November | Kooljakuu
Detsember | Jõulukuu

52

JURI KAMENIK

- 2** Loodusfoto. Margus Muts
- 6** Pärnakuu/heinakuu looduses. Arne Ader
- 10** Sõnumeid meilt ja mujalt
- 14** Aasta loom. Millal jõudis metssiga Eestisse? Lembi Lõugas
- 16** Kasetriibik võib elada sinu aias. Ulvar Käärt
- 18** Loodusesöber võtab asja käsile. Jaanipäevalõke põlegu puhta leegiga. Gunnel Koba
- 20** Oma aialapp Tartu linnas. Gunnel Koba
- 22** Tule pärimust korjama! Ahto Kaasik

- 23** Loomaaija looduskool. Alpakade aedikus. Maris Laja
- 24** Pildi sünd. Marko Poolamets
- 26** Koolilaps unistab mikroskoobist. Juhani Püttsepp
- 28** Kanakull kolis linna. Ingrid Aus
- 35** Unistus. Evelin Samuel
- 36** Köögifüüsika. Aare Baumer kasvatab kõrvad pikaks. Nuputa!
- 38** Raamaturott. Toimetab Juhani Püttsepp
- 40** Aja lugu

- 42** Matkaeri. Kuidas valiti Soome rahvusmaastikke? Ulvar Käärt
- 46** Loodusesõbra suvised matkasoovitused. Ulvar Käärt, Mats Kangur, Helen Arusoo
- 48** Peraküla värsked matkarada. Ulvar Käärt
- 52** Äikesejaht Pilvevanaga mööda Eestit. Usutus. Helen Arusoo
- 60** Roheliste rattaretke „Kuidas elad, Haanjabaa?” järelkaja. Helen Arusoo